

Høringsuttalelse om ”Regionplan Agder”

Høring – Regionplan Agder 2020

Vi viser til prosjektgruppen for Regionplan Agder sitt brev angående høringsuttalelse vedrørende Regionplan Agder 2020. Agderrådets likestillingsråd har følgende kommentarer til høringen:

Generelt

Agder likestillingsråd fremhever at likestillingsperspektivet i Regionplan Agder skal være et gjennomgående perspektiv gjennom hele regionplanen. Og det er således viktig av regionplanen harmoniseres i henhold til likestillings- og diskrimineringslovene slik at alle får like mulighet, rettigheter og plikter på alle samfunnsområder. Likestilling mellom kjønnene, og også likestilling langs andre dimensjoner, har stor betydning for utvikling av Agder som region fremover.

Vi har lest handlingsplanens forslag med interesse og glede over at likestilling og levekår er et av satsningsområdene i regionplanen.

Våre kommentarer til de konkrete målene for Regionplan Agder 2020 er følgende:

1. KLIMA: Høye mål – lave utslipp

Klimaforandringene oppfattes oftest som kjønnsnøytrale det vil si at man går ut i fra at kvinner og menn påvirker klimaet på samme vis, liksom klimaendringene påvirker dem likt. Forskning viser derimot at kvinner og menn både påvirkes samt påvirker miljøet forskjellig blant annet gjennom ulike forbruksmønstre og derfor må både kvinner og menn delta med sine ulike erfaringer når beslutninger om klimaet skal tas (IPPC 2001). Mange av de sektorer som spiller en viktig rolle i forhold til beslutninger om klimaet har en sterk dominans av menn. F. eks. energisektoren – by- og transportplanlegging. Vår oppfordring er at det tilstrebes en størst mulig kjønnsbalanse i beslutningsprosesser på klimaområdet i henhold til hovedtiltakene under dette punktet.

2. DET GODE LIVET: Agder for alle

Likestilling har kommet i sterkt fokus i Agderregionen i løpet av de siste årene, delvis som en reaksjon på Statistisk sentralbyrås likestillingsindeks. Graden av likestilling mellom kjønnene er i midlertidig svak sammenliknet med landet for øvrig. Synet på kjønn har videre konsekvenser for kvinner og menns forpliktelser, rettigheter og makt i samfunnet. Derfor vil vi understreke at utrykk som ”arbeidskraftsreserve” i forhold til kvinner som brukt under pkt 2.1 utelates.

I henhold til foreslåtte hovedtiltak mener vi at det må større strukturelle endringer til for å oppnå kjønnslikestilling. Strukturelle endringer i forhold til arbeidsliv, utdanningsvalg, familiepolitikk og allmenne holdninger til kjønnslikestilling vil være viktige og kompletterende innsatsområder for at kvinner og menn skal vurderes og behandles likt. Disse strukturelle endringene krever et bredere og mer systematisk satsing i alle sektorer og planer for å sikre kjønnslikestillingen. Likestillingsrådet mener at disse tiltakene må være basert på relevant forsknings- og kunnskapsutvikling.

Det bør også trekkes inn at Senter for likestilling er en viktig aktør og samarbeidspartner i pådriverarbeidet for å sikre likestilling og mangfold i regionen.

Vi ønsker også å påpeke at enkelte områder i regionplanen under ”Det gode liv” er utelatt eller ikke godt nok belyst i regionplanen. Det gjelder fokuset på menn og likestilling og særlig i forhold til arbeid og familieliv. Arbeidslivet har en nøkkelrolle når det gjelder å oppnå et mer likestilt foreldreskap og en likere foreldrepraksis. Særlig i en landsdel preget av lav yrkesdeltakelse blant kvinner, høyt uttak av kontantstøtten og få kvinner i lederposisjoner i næringsliv samt politikk. Vi ønsker å foreslå at det lages en egen handlingsplan for menn og likestilling i regionen.

Vi mener også at regionplanen er noe vag i forhold til å ta med hele bredden av mangfoldsperspektivet som kjønn, alder, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet og religion. Dette er viktige aspekter i forhold til å tenke ressursutnyttelse og inkludering i arbeids- og samfunnslivet.

Når det gjelder kvinner og lederroller i arbeidslivet vil Likestillingsrådet også understreke betydningen av å ha et særlig fokus innvandrerkvinnene. Likestillingsrådet vil fremme mentorordning rettet mot innvandrerkvinner om et av flere satsningsområder.

Når det gjelder levekårsutfordringer på Agder ønsker Likestillingsrådet at det rettes et særlig fokus på unge marginaliserte, særlig i forhold til andelen unge uføre.

3. UTDANNING: Verdiskapning bygd på kunnskap

Agderforsknings levekårsrapporter viser til at barnehager og skoler kan bidra til å redusere sosiale forskjeller gjennom sosial utjevning i læring. Satsning på godt utdanningstilbud er særlig viktig i en region preget av sekundærnæringer og hvor kravet til kompetanse er i økende grad. Et kjønnsdelt utdanningsvalg preger regionen som i resten av landet.

Likestillingsrådet ønsker en videre målrettet satsning i forhold til å styrke og bevisstgjøre ungdoms utdannings- og yrkesvalg. Vi ønsker dermed en videre satsning på prosjektet ”Fritt valg – 10 årssatsningen for likestilling på Sørlandet”.

4. KOMMUNIKASJON: De viktige veivalgene

I forhold til likestilling innen transport viser undersøkelser kjønnsforskjeller i forhold til bruk av offentlig transport (866/2006 Samferdsels.dep). I hht pkt. 4.4 om kollektivløftet, er analyser i et kjønnsperspektiv et viktig virkemiddel for økt satsning på transport. Likeledes vil Agderrådet understreke behovet for tilrettelagt transport eller universell utforming for personer med nedsatt funksjonsevne med tanke på til fysisk utestenging og sosial isolasjon.

5. KULTUR: Opplevelser for livet

Tilgjengelighet, inkludering og samme vilkår for alle er viktige perspektiver som Agder likestillingsråd vil trekke frem. Tilgang til et bredt spekter av kulturopplevelse må også være uavhengig av geografi, kjønn eller sosiale skillelinjer.

Likestillingsrådet den 21. desember 2009

v/ Åsta Lovise Einstabland

Sekretær for likestillingsrådet

